

RADAR - Roken, Alcohol, Drugs en Ander Risicogedrag

De RADAR-studie van de Universiteit Maastricht (UM) onderzoekt, in samenwerking met het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), het middelengebruik en risicogedrag van Nederlandse middelbare scholieren. Hiervoor worden online vragenlijsten afgenomen op baseline (start), na 6 maanden en na 12 maanden. Met de resultaten kan een beeld worden geschetst van het huidige middelengebruik en risicogedrag onder de Nederlandse jeugd. Dit kan bijvoorbeeld aanleiding geven tot verandering van het beleid voor deze doelgroep.

Waarom meedoen?

- Inzicht krijgen in het middelengebruik en risicogedrag op uw school
- Mogelijkheid creëren om de resultaten ook in de klas te bespreken
- Minimale tijdsinvestering (3 x 30 minuten)
- Geen interventie of verdere actie nodig
- Bijdrage leveren aan de nationale en internationale wetenschap
- Mogelijkheid om prijzen te winnen voor leerlingen

Doel en doelgroep

Het doel van de RADAR-studie is om het middelengebruik (roken, alcohol, drugs en ander risicogedrag) van middelbare scholieren in Nederland in kaart te brengen. Het is een grootschalig onderzoek bij een brede doelgroep; in totaal worden ruim 4000 jongeren, verdeeld over 50 scholen door heel Nederland, geïncludeerd. We hanteren de volgende criteria voor de onderzoeksgroep:

Inclusie criteria

- Leerlingen uit klassen 1, 2, 3, en 4 van het reguliere voortgezet onderwijs in Nederland
- Leerlingen die Nederlands kunnen lezen en schrijven

Exclusie criteria

- Leerlingen uit het speciaal onderwijs
- Leerlingen van wie de ouders niet instemmen met het onderzoek

Methode

Er wordt een informatiebrief naar de ouders van de leerlingen gestuurd, waarna zij besluiten of hun kind deelneemt aan het onderzoek. Leerlingen die deelnemen krijgen van de docent een link naar de online vragenlijst en maken de vragenlijst op school met de hele klas tegelijk. Een onderzoeksmedewerker van de RADAR-studie kan, indien gewenst, hierbij aanwezig zijn. Leerlingen zullen maximaal 30 minuten bezig zijn per meetmoment. Per school kan worden bepaald wanneer het afnemen van de vragenlijsten het beste uitkomt, bijvoorbeeld tijdens een mentorles of gezondheids-/biologieles. Tussen de meetmomenten hoeven zowel leerlingen als scholen niets te doen.

3 Meetmomenten: baseline (start), na 6 maanden en na 12 maanden.

Per meetmoment: ± 30 minuten

Na het laatste meetmoment kan een overzicht worden gegeven van het middelengebruik en ander risicogedrag op de school in vergelijking met andere scholen. Om de anonimiteit en de betrouwbaarheid van het onderzoek te waarborgen, kan dit overzicht alleen worden gegeven als er minimaal 50 leerlingen deelnemen.

Vragenlijsten

De vragenlijsten bestaan voornamelijk uit vragen over welke middelen de leerling gebruikt, welk(e) type(s) dit zijn en de redenen voor het gebruik. Hierbij worden met name nicotinehoudende producten benoemd, maar er zijn ook vragen over alcohol en verschillende soorten drugs. Verder worden demografische gegevens verzameld, en bevat de lijst een aantal gestandaardiseerde vragen(reeksen) over: depressieve symptomen, impulsiviteit, delinquent gedrag en identiteit als (niet) roker. Deze onderdelen worden gemeten vanwege de bekende samenhang met middelengebruik. Na afloop van de vragenlijst krijgt de leerling geen feedback over de antwoorden en geen advies om het eventuele gebruik te veranderen of verminderen.

Prijzen

Onder alle leerlingen die meedoen aan de RADAR-studie worden in totaal 90 prijzen verloot t.w.v. 30 euro. De winnaars worden willekeurig gekozen en kunnen bijvoorbeeld worden bericht via de docent of op hun eigen (school) emailadres.

Onderzoeksteam

Onderzoeksteam: Dr. Gera Nagelhout (UM), Dr. Karin Hummel (UM), Drs. Gerjanne Vennegoor (UM), Prof. Dr. Hein de Vries (UM), Prof. Dr. Onno van Schayk (UM), Dr. Math Candel (UM), Dr. Reinskje Talhout (RIVM).

Opdrachtgever: Universiteit Maastricht (CAPHRI), afdeling Gezondheidsbevordering

Financierder: Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO)

Bijlage

- Vragenlijsten
- Toestemmingsbrief voor ouders

Universiteit Maastricht (CAPHRI)
Afdeling Gezondheidsbevordering
P. Debyeplein 1
6229 HA Maastricht

Postbus 616
6200 MD Maastricht

Onderzoeksmedewerkster (eerste contactpersoon):
Drs. Gerjanne Vennegoor
radar@maastrichtuniversity.nl
043 388 2281

Onderzoeker (specifieke vragen):
Dr. Karin Hummel
radar@maastrichtuniversity.nl